

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Облік у зарубіжних країнах»
вибіркових компонент
освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Облік і аудит

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.2021 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.09.2021 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 23.09.2021 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління протокол
від 31.08.2021 № 1

Розробники: викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст
вищої категорії, викладач-методист Бондарець О.М.

Рецензенти:

1. викладач циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС, к.е.н.,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Цимбалістова О.А.
2. професор кафедри бізнес адміністрування, маркетингу і туризму
Кременчуцького національного університету імені Михайла
Остроградського, д.е.н. Дружиніна В.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» складена відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Облік і аудит спеціальності 071 Облік і оподаткування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологічні засади організації обліку, побудови та використання фінансової звітності зарубіжних країн.

Міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на загальнотеоретичних і практичних знаннях з таких дисциплін, як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Податкова система», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Фінансовий облік І»; є підґрунтям для вивчення дисципліни «Організація і методика аудиту».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Загальноприйняті принципи і системи обліку
2. Фінансова звітність
3. Облік грошових коштів
4. Облік розрахунків із дебіторами
5. Облік товарно-матеріальних запасів
6. Облік довгострокових активів
7. Облік фінансових вкладень та консолідована звітність
8. Облік короткострокових та довгострокових зобов'язань
9. Облік доходів, витрат і фінансових результатів
10. Облік власного капіталу та розподіл прибутку у товариствах і корпораціях
11. Основи управлінського обліку

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і набуття практичних навичок з обліку у зарубіжних країнах та використання облікової інформації в управлінській діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» є розкрити роль обліку в системі управління; ознайомити здобувачів вищої освіти з міжнародними системами, принципами бухгалтерського обліку; охарактеризувати фінансовий та управлінський облік, розкрити їх особливості; ознайомити зі змістом, структурою та порядком складання фінансової звітності зарубіжних підприємств; розкрити зміст і складові елементи форми бухгалтерського обліку зарубіжних країн; розкрити світовий досвід обліку грошових коштів, дебіторської заборгованості, товарно-матеріальних запасів, довгострокових активів, власного капіталу та сформулювати у здобувачів вищої освіти вміння його використання у вітчизняній обліковій практиці; ознайомити з основами

організації управлінського обліку.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- значення обліку в системі управління;
- міжнародні принципи, методи та процедури обліку;
- міжнародну нормативно – правову базу з організації бухгалтерського обліку;
- зміст, структуру фінансової звітності зарубіжних країн та порядок її складання і використання для прийняття управлінських рішень;
- світовий досвід організації обліку довгострокових активів, грошових коштів, запасів та інших поточних активів; власного капіталу, короткострокових та довгострокових зобов'язань; доходів, витрат і фінансових результатів діяльності зарубіжних підприємств;
- основи управлінського обліку.

вміти:

- організовувати облік активів, власного капіталу та зобов'язань із використанням передового світового досвіду, враховуючи міжнародну нормативно – правову базу;
- складати фінансову звітність та здійснювати взаємозв'язок показників її основних форм, ґрунтуючись на досвіді зарубіжних підприємств;
- використовувати дані облікової інформації для контролю та прийняття управлінських рішень, ґрунтуючись на досвіді зарубіжних підприємств.

1.4. Форма підсумкового контролю (залік).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години / 4 кредитів ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов	
Фахові компетентності (ФК)	ФК-3	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення
	ФК-12	Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства
	ФК-13	Здатність застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством з використанням сучасного технічного та методичного інструментарію

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема №1. Загальноприйняті принципи і системи обліку

Облік у системі управління. Характеристика видів бухгалтерського обліку. Рахунки бухгалтерського обліку та їх класифікація.

Тема №2. Фінансова звітність

Призначення і зміст фінансової звітності. Зміст, структура та методика складання Балансу. Звіт про прибутки та збитки, його зміст і методика складання. Призначення і методика складання Звіту про рух грошових коштів. Характеристика Звіту про зміни у власному капіталі та Приміток до фінансової звітності.

Тема №3. Облік грошових коштів

Склад грошових коштів і порядок їх відображення у фінансовій звітності. Облік грошових коштів у касі. Документальне оформлення і облік операцій по банківських рахунках.

Тема №4. Облік розрахунків із дебіторами

Економічна сутність, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості. Облік рахунків до отримання, наданих знижок і повернення проданих товарів. Методика розрахунку та облік резерву сумнівної дебіторської заборгованості. Облік векселів до отримання.

Тема №5. Облік товарно-матеріальних запасів

Склад запасів підприємства і системи їх обліку. Методи оцінки запасів, їх порівняльна характеристика. Інвентаризація запасів та відображення її результатів у системі рахунків.

Тема №6. Облік довгострокових активів

Склад, класифікація, оцінка і облік придбання основних засобів. Методи розрахунку та облік амортизації основних засобів. Облік списання і реалізації основних засобів. Облік нематеріальних активів та їх амортизації.

Тема №7. Облік фінансових вкладень та консолідована звітність

Види інвестицій і порядок їх оцінки. Облік інвестицій в облігації і порядок амортизації премії та дисконту по придбаних облігаціях. Облік інвестицій в акції та порядок їх переоцінки. Консолідована фінансова звітність та порядок її складання.

Тема №8. Облік короткострокових та довгострокових зобов'язань

Види короткострокових зобов'язань і порядок їх оцінки. Облік рахунків і короткострокових векселів до сплати. Облік зобов'язань по заробітній платі та пов'язаних з нею відрахуваннях. Суть, види та оцінка довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових векселів та облігацій. Облік

довгострокових орендних зобов'язань.

Тема №9. Облік доходів, витрат і фінансових результатів

Сутність, класифікація та порядок визнання доходів і витрат. Облік доходів і витрат. Порядок визначення та облік фінансових результатів.

Тема №10. Облік власного капіталу її спеціальна звітність

Облік власного капіталу і розподіл прибутку в товариствах. Облік власного капіталу і розподіл прибутку в корпораціях. Облік нерозподіленого прибутку, оголошених і сплачених дивідендів.

Тема №11. Основи управлінського обліку

Мета і функції управлінського обліку. Система рахунків управлінського обліку. Класифікація витрат в управлінському обліку. Системи обліку витрат і калькулювання собівартості.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в інтернеті

Основна література:

1. Акімова Н.С., Грінко А.П., Топоркова О.В., Наумова Т.А., Ковалевська Н.С., Кирильєва Л.О., Янчев В.В. Облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – ХДУХТ, 2016. – 288 с.
2. Бондар М.І., Верига Ю.А., Мельник С.І., Хоменко Н.В. Облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2013. – 216 с.
3. Воронко Р.М. Облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – Л.: «Магнолія 2006», 2014. – 744 с.
4. Губачова О.М., Мельник С.І. Облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2012. – 400 с.
5. Лучко М. Р., Бенько І.Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 370 с.
6. Онищенко В.О., Бондар М.І., Дубовая В.В. Облік у зарубіжних країнах. Підручник. – К.: ЦУЛ, 2015. – 576 с.
7. Міжнародний стандарт фінансової звітності 2 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
8. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
9. Міжнародний стандарт фінансової звітності 10 «Консолідована фінансова звітність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
12. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
14. Міжнародний стандарт фінансової звітності 18 «Дохід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
15. Міжнародний стандарт фінансової звітності 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
16. Міжнародний стандарт фінансової звітності 38 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

Допоміжна література:

17. Дергачова В.В., Скоробогатова Н.Є., Шик Л.М. Облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – К.: НТУУ «КПІ», 2011. – 257 с.
18. Єфіменко В.І., Лук'яненко Л.І. Облік у зарубіжних країнах. Навчально – методичний посібник. – К.: КНЕУ, 2006. – 216 с.
19. Ковальчук, Т.М. Облік у зарубіжних країнах. Навчально – методичний посібник. – Чернівці.: Рута, 2014. – 471 с.
20. Кузнецова С.О., Чернікова І.Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Навчальний посібник. – Харків.: Лідер, 2016. – 317 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

21. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
22. Офіційний сайт «Вісник податкової служби України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.
23. Офіційний сайт журналу «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vobu.ua>
24. Офіційний сайт журналу «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dtki.com.ua>
25. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua>

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання для підсумкового контролю (залік):

1. Облік у системі управління
2. Характеристика видів бухгалтерського обліку
3. Рахунки бухгалтерського обліку та їх класифікація
4. Призначення і зміст фінансової звітності.
5. Зміст, структура та методика складання Балансу
6. Звіт про прибутки та збитки, його зміст і методика складання
7. Призначення і методика складання Звіту про рух грошових коштів
8. Характеристика Звіту про зміни у власному капіталі та Приміток до фінансової звітності
9. Склад грошових коштів і порядок їх відображення у фінансовій звітності
10. Облік грошових коштів у касі
11. Документальне оформлення і облік операцій по банківських рахунках
12. Економічна сутність, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості
13. Облік рахунків до отримання, наданих знижок і повернення проданих товарів
14. Методика розрахунку та облік резерву сумнівної дебіторської заборгованості
15. Облік векселів до отримання
16. Склад запасів підприємства і системи їх обліку
17. Методи оцінки запасів, їх порівняльна характеристика
18. Інвентаризація запасів та відображення її результатів у системі рахунків
19. Склад, класифікація, оцінка і облік придбання основних засобів
20. Методи розрахунку та облік амортизації основних засобів
21. Облік списання і реалізації основних засобів
22. Облік нематеріальних активів та їх амортизація
23. Види інвестицій і порядок їх оцінки
24. Облік інвестицій в облігації і порядок амортизації премії та дисконту по придбаних облігаціях
25. Облік інвестицій в акції та порядок їх переоцінки
26. Консолідована фінансова звітність та порядок її складання
27. Види короткострокових зобов'язань і порядок їх оцінки
28. Облік рахунків і короткострокових векселів до сплати
29. Облік зобов'язань по заробітній платі та пов'язаних з нею відрахуваннях
30. Сутність, види та оцінка довгострокових зобов'язань
31. Облік довгострокових векселів та облігацій
32. Облік довгострокових орендних зобов'язань
33. Сутність, класифікація та порядок визнання доходів і витрат
34. Облік доходів і витрат

- 35. Порядок визначення та облік фінансових результатів
- 36. Облік власного капіталу і розподіл прибутку в товариствах
- 37. Облік власного капіталу і розподіл прибутку в корпораціях
- 38. Облік нерозподіленого прибутку, оголошених і сплачених дивідендів
- 39. Мета і функції управлінського обліку
- 40. Система рахунків управлінського обліку
- 41. Класифікація витрат в управлінському обліку